

uden nogen Ret dertil i lang Tid have benyttet denne Udvei for at sælge. Jeg har her en Skrivelse liggende for mig, hvori det med Visshed attesteres, at 3 Kobbersmede allerede i længere Tid have benyttet sig af denne Omfjring; en Kobbersmed i Horsens har saaledes i mange Aar kjørt omkring med sine Kobbervarer, det Samme har ligeledes en Kobbersmed i Grenaae og en Kobbersmed i Nyborg gjort, ja, denne sidste har endog saa ført sine Varer over til Den Samsø. Man maa nu vistnok antage, at der ikke vil findes tilstrækkeligt Erhverv for en Kobbersmed paa Samsø, og hvad er da naturligere, end at man giver en Kobbersmed andetstedsfra Tilladelse til at forsyne Den med de Kobbervarer, den behøver. Jeg kan virkelig ikke finde, at man her gaaer nogen Maad for nær, og det forekommer mig, at Kobbersmedene faae al den Ret, som de kunne ferlange, naar man giver dem Lov til at forhandle deres Varer, hvor de kunne finde en passende Afsetning for dem. — Der er blevet sagt, at man maa betale Kobberet ligesaa dyrt hos Kobbersførerne som hos Kobbersmedene; men det er jo en aldeles ligegyldig Ting, det er jo Noget, man aldeles maa lade Consumenterne om, de ville nok vide at henvende sig der, hvor de kunne faae Kobberet billigst; naar Concurrencen bliver aabnet, saa gaaer Alt sin naturlige Gang, saa faaer man Varerne til deres naturlige Pris, og saa aabnes Veien til at faae saavel de større som de mindre Fabrikater affatte paa den beqvemteste Maade. Den ærede Minister omtalte ligeledes paa en spøgelsesfuld Maade Omløben med Høleer og Skjæreknive; ja det var for mange Aar siden, da var det almindeligt, det var Tybskere, der kom med dem paa Landet, og løb omkring fra Dør til Dør for at sælge; men Kobbersførerne løbe ikke omkring, de høre ikke engang omkring paa Landet med Høleer og Skjæreknive, de høre derimod med dem til Kjøbstæderne, hvor de have Dplag og Udsalg af dem; og de komme ogsaa med dem paa Markederne. Det har virkelig forundret mig noget, at den ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har taget sig Sagen saa heftig, som han har gjort; han har talt, som om det her gjaldt en Belfærdsag for Kjøbstæderne og Kobber-

smedene, at Husseerfriheden faldt bort. Jeg er nu overbevist om, at det kun saare lidet vilde baade Kobbersmedene, om man besluttede sig til at hæve Kobberværernes Ret til at omfjring deres Varer, naar man ikke bagefter vilde give dem Lov til at føre deres Varer omkring i de Egne, hvor de kunde affættes. Naar der skal gjøres noget Virkeligt for Kobbersmedene, for disse enkelte Haandværkere, saa skulde man gjøre en Indskrænkning i Fabrikernes Rettigheder, ligefrem forbyde dem at forarbejde Kobbervarer, og kun tillade dem at valse Kobberplader, saa vilde der maaskee blive noget Mere at bestille for Kobbersmedene, forudsat, at man ikke kunde have Varerne lettere fra Udlandet. Jeg vilde derfor ansee det for det eneste Rigtige og Ansælige, at man gif den Bet, som Udvalgets Fleertal har foreslaaet, idet jeg er overbevist om, at denne Ordning af Sagen vil baade alle Parter bedst.

Gad: Da jeg for kort Tid siden forlangte Ordet, havde Ingen talt for, men allerede en Række af Talere udtalt sig imod de Indstillinger, som ere gjorte af Udvalgets Fleertal; nu har imidlertid et Par af de sidste Talere udtalt sig for Fleertallets Forslag, og jeg skal derfor fatte mig kort. Det forekommer mig, at alle de Indvendinger, som ere fremkomne mod Udvalgets Forslag, ene støtte sig derpaa, at det skulde være stridende mod det almindelige Princip, som er nedlagt i Loven af 29de December 1857. Dette blev først gjort gjældende af den ærede Rigsdagsmænd for Njøbenhavns 5te Valgkreds (Tillisch) og senere videre udført af den ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) paa en saadan Maade, at jeg i Begyndelsen af hans Foredrag troede, at hans Mening var at ville modsætte sig hele Lovforslaget, hvilken Form det end maatte modtage. Han udtalte og støttede sig væsentlig derpaa, at man nu, efterat man ved Loven af 29de December 1857 havde ordnet Næringsforholdene, skulde blive staaende derved og først lade en videre Udvikling følge efter et længere Tidsrum. Men det forekommer mig rigtignok, at naar man gaaer ud herfra, maatte man blive staaende ved Forholdet, saaledes som det nu virkelig er,